

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

ข้าวโพดหวานเป็นพืชเศรษฐกิจตัวหนึ่งที่ปลูกได้ตลอดทั้งปี และปลูกได้ทั่วไปทุกภาคของประเทศไทย จังหวัดที่เป็นแหล่งเพาะปลูกที่สำคัญได้แก่ ภาคเหนือ จะมีแหล่งปลูกส่วนใหญ่ในจังหวัด เชียงใหม่ เชียงราย ลำพูน ลำปาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ปลูกได้ที่จังหวัด หนองคาย นครพนม ภาคกลาง จังหวัดกาญจนบุรี ราชบุรี นครปฐม สุพรรณบุรี ส่วนภาคใต้ในจังหวัดชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช เกษตรกรจะปลูกข้าวโพดหวานในฤดูฝนช่วงประมาณเดือน พฤษภาคม เก็บเกี่ยวเดือนกรกฎาคม เดือนสิงหาคม และเดือนตุลาคม สำหรับฤดูแล้งส่วนใหญ่จะปลูกหลังทำนาในเดือนตุลาคมถึงเดือนพฤศจิกายน เก็บเกี่ยวเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนมีนาคม ของทุกปี ผลผลิตข้าวโพดหวานร้อยละ 75 ของผลผลิตทั้งหมด นำมาแปรรูปเป็นข้าวโพดหวานกระป๋องส่งออกไปขายในต่างประเทศ มีมูลค่าการส่งออกใน ปี 2550 คิดเป็นมูลค่า 4,592 ล้านบาท อุตสาหกรรมข้าวโพดหวาน ยังมีแนวโน้มขยายการเจริญเติบโตต่อไปได้อีกในอนาคต เนื่องจากว่าประเทศผู้ผลิตและส่งออกรายใหญ่ของโลก ได้แก่ สหรัฐอเมริกา ได้มีการปรับเปลี่ยนพื้นที่ไปปลูกพืชพลังงานทดแทน และประเทศสหภาพยุโรปมีแนวโน้มขยายความต้องการเพิ่มขึ้น รวมทั้งประเทศในกลุ่มประเทศเอเชีย เช่น ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ ไต้หวัน ก็มีความต้องการนำเข้าข้าวโพดหวานเพิ่มขึ้นเช่นเดียวกัน (สำนักวิจัยเศรษฐกิจการเกษตร, 2551: ระบบออนไลน์)

บริษัท ทรอปิคคอลลฟรีเมียร์ฟู้ดส์ จำกัด เป็นโรงงานอุตสาหกรรมผลิตข้าวโพดหวานกระป๋องในจังหวัดลำพูน ก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2532 มีทุนจดทะเบียน 15 ล้านบาท จำนวนพนักงาน 95 คน กำลังการผลิต 60 ตันต่อวัน ในกระบวนการผลิตใช้วัตถุดิบข้าวโพดหวานจากเกษตรกรในเขตจังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดลำพูน และจังหวัดลำปาง ที่ได้รับการส่งเสริมให้ทำการเพาะปลูก รวมทั้งแนะนำความรู้ที่เหมาะสมให้เกษตรกร ปัจจุบันบริษัทฯ ได้จำหน่ายข้าวโพดกระป๋องทั้งในประเทศและต่างประเทศ และมีผลการดำเนินงานที่เพิ่มขึ้นทุกปี ทำให้ต้องเพิ่มกำลังการผลิตเพื่อรองรับตลาดการส่งออกที่ขยายตัวอย่างต่อเนื่อง ขณะเดียวกันในการผลิตใช้เพียงเมล็ดข้าวโพดเพื่อบรรจุกระป๋องเท่านั้น ส่วนเปลือกข้าวโพดและซังเป็นวัสดุเหลือทิ้งซึ่งคิดเป็นปริมาณสูงถึงประมาณ 70 เปอร์เซ็นต์ของวัตถุดิบทั้งหมด นับเป็นภาระของบริษัทฯ ที่ต้องวางแผนหรือจัดหาวิธีในการกำจัดวัสดุเหลือทิ้งดังกล่าว ปัจจุบันบริษัทฯ กำจัดวัสดุเหลือทิ้งนี้โดยการจำหน่ายให้กับเกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมในจังหวัดลำพูน ราคาตันละ 0.0027 บาท จำนวน 3 ราย ดังนี้

1. สหกรณ์โคนมวิญชัย
2. สหกรณ์โคนมลำพูน
3. นายเทอดศักดิ์ ศรีนวล

จากการสัมภาษณ์เกษตรกรผู้เลี้ยงโคนมดังกล่าวพบว่า ความต้องการในการนำเปลือกข้าวโพดและซังไปใช้เป็นอาหาร โคนมในแต่ละวันนั้นมีปริมาณที่จำกัด เนื่องจากฟาร์มที่ใช้เลี้ยงโคนมมีขนาดเล็กและจำนวนโคนมมีไม่มาก จึงวางแผนนำวัสดุเหลือทิ้งมาดัดแปลงเพื่อเพิ่มมูลค่าวัสดุเหลือทิ้งดังกล่าวให้มากขึ้น เช่น นำแกนหรือซังข้าวโพดมาทำเป็นถ่านเชื้อเพลิง หรือนำเปลือกข้าวโพดมาผลิตทำปุ๋ยหมัก เป็นต้น

จากการสำรวจข้อมูลโรงงานผลิตปุ๋ยชีวภาพและปุ๋ยอินทรีย์ในประเทศไทยในปี 2549 มีเพียง 147 โรงงาน ในขณะที่มีโรงงานอุตสาหกรรมเกษตรและอาหารมากถึง 16,812 โรงงาน ซึ่งเห็นว่าวัสดุเหลือทิ้งจากโรงงานอุตสาหกรรมและอาหารมากพอที่จะนำไปผลิตปุ๋ยชีวภาพและปุ๋ยอินทรีย์ ซึ่งตอบสนองต่อกระแส “เกษตรอินทรีย์” ที่ต้องการลดการใช้เคมีภัณฑ์ได้เป็นอย่างดี (พนัส, 2549)

ดังนั้นผู้ศึกษาจึงมีความสนใจที่จะศึกษาด้านทุนและผลตอบแทนจากการนำเอาเปลือกข้าวโพดที่เป็นวัสดุเหลือทิ้งจากกระบวนการผลิตมาผลิตเป็นปุ๋ยหมักเพื่อแก้ไขปัญหาวัสดุเหลือทิ้งที่จะมีมากขึ้นในอนาคตและยังเป็นการเพิ่มมูลค่าของวัสดุเหลือทิ้ง แล้วยากลับไปให้เกษตรกรใช้เพาะปลูกข้าวโพดหวานควบคู่กับการใช้ปุ๋ยเคมี ซึ่งช่วยลดต้นทุนการเพาะปลูกของเกษตรกรจากการใช้ปุ๋ยเคมีได้

1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาด้านทุนและผลตอบแทนจากการลงทุนผลิตปุ๋ยหมักจากเปลือกข้าวโพดหวานของบริษัท ทropicคอลฟรีเมียร์ฟูดส์ จำกัด
2. เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในการประเมินการลงทุนผลิตปุ๋ยหมักจากเปลือกข้าวโพดหวานของบริษัท ทropicคอลฟรีเมียร์ฟูดส์ จำกัด

1.3 ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ทราบถึงต้นทุนและผลตอบแทนจากการลงทุนผลิตปุ๋ยหมักจากเศษเปลือกข้าวโพดหวานของบริษัท ทropicคอลฟรีเมียร์ฟูดส์ จำกัด
2. สามารถนำข้อมูลไปใช้ในการตัดสินใจในการลงทุนผลิตปุ๋ยหมักจากเปลือกข้าวโพดหวานของบริษัท ทropicคอลฟรีเมียร์ฟูดส์ จำกัด

1.4 นิยามศัพท์

การศึกษา หมายถึง การดำเนินการด้วยกระบวนการทุกอย่างที่ทำให้บุคคลพัฒนาความสามารถด้านต่างๆ รวมทั้งทัศนคติและพฤติกรรมอื่นๆ ตามค่านิยมและคุณธรรมในสังคม

ต้นทุน หมายถึง ค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นทั้งหมดจากการผลิตปุ๋ยหมักจากเปลือกข้าวโพดหวาน

ผลตอบแทน หมายถึง ผลตอบแทนที่ได้รับจากการจำหน่ายปุ๋ยหมักจากเปลือกข้าวโพดหวาน

ปุ๋ยหมักจากเปลือกข้าวโพดหวาน หมายถึง ปุ๋ยอินทรีย์ชนิดหนึ่งที่ได้จากการนำเปลือกข้าวโพดมาหมักกับมูลสัตว์ ปุ๋ยเคมี แล้วปรับสภาพให้เกิดการย่อยสลายโดยกิจกรรมของจุลินทรีย์

พด.1 หมายถึง เชื้อจุลินทรีย์ ประเภทรา แบคทีเรีย และแอกติโนมัยซีต ซึ่งสามารถย่อยสลายเศษพืชให้เป็นปุ๋ยหมักได้อย่างรวดเร็ว

บริษัท ทropicคอลฟริเมียร์ฟู๊ดส์ จำกัด หมายถึง กิจการที่ประกอบธุรกิจผลิตข้าวโพดหวานเมล็ดในน้ำเกลือบรรจุกระป๋อง